

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 124/2026-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Ivanou Zmekovou, PhD., Zámocká 18, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 24P/99/2024-1104 z 21. januára 2026 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením o uložení poriadkovej pokuty v rodinnoprávnom konaní podľa § 102 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami.

II.

2. Schválenou rodičovskou dohodou z mája 2023 bol syn sťažovateľky (narodený v marci 2022) zverený do jej osobnej starostlivosti s tým, že jeho otec s ním bude komunikovať cez videohovor každý druhý týždeň v dvoch dňoch po polhodine a každú druhú nedeľu sa s ním na dve hodiny stretne v klinike za prítomnosti tretej osoby. Sťažovateľka sa návrhom z júna 2024 domáha zákazu styku otca so synom. Zmeny skoršej dohody sa domáha aj otec. Konania o návrhoch boli spojené na spoločné konanie, v ktorom okresný súd v marci 2025 nariadil dokazovanie znalkyňou, ktorá sťažovateľku 3. septembra 2025 predvolala na 25. september 2025. Na to sťažovateľka reagovala polemikou s postupom znalkyne a súdu. V následnej komunikácii súdu, znalkyne a sťažovateľky sa vyjasnilo, že v dokazovaní sa syn sťažovateľky má u znalkyne zúčastniť interakcie s otcom. Znalkyňa sťažovateľku následne vyzvala, aby zabezpečila účasť syna na interakcii 17. decembra 2025. Sťažovateľka to potvrdila, no 15. decembra 2025 uviedla, že sa nemôže

dоставiť, keďže jej otec, ktorý ich mal odvieť z Nitry ku znalkyni do Košíc a syna sprevádzať na interakcii, ochorel.

3. Znalkyňa 16. decembra 2025 sťažovateľku predvolala na ďalší termín – 9. január 2026 o 14.30 h. Na to sťažovateľka znalkyňu 17. decembra 2026 požiadala o termín v poobedných hodinách v niektorú stredu v druhej polovici januára. Znalkyňa ešte v ten deň sťažovateľke uviedla, že jej nevie vyjsť v ústrety, a požiadala ju, aby si veci zariadila tak, že sa dostaví. Sťažovateľka 3. januára 2026 znalkyni uviedla, že sa 9. januára 2026 nedostaví, a zdôraznila dôvody, pre ktoré tak robí a prečo sa nedostavila už 17. decembra 2026 (choroba otca, vzdialenosť medzi Nitrou a Košicami, nemožnosť využitia inej dopravy ako cesty autom, vek syna, ročné obdobie, potreba sprevádzania syna), s tým, že ďalšie kroky ponecháva na úvahu znalkyne. Znalkyňa 5. januára 2026 sťažovateľke uviedla, že o termíne vedela v dostatočnom predstihu a termín ruší, o čom bude informovať otca a súd. Uviedla, že nie je možné, aby si účastníci diktovali podmienky, za ktorých sa k znalcovi dostavia. Zdôraznila, že sa snažila vyjsť v ústrety, no je obmedzená pracovnými povinnosťami a možnosťami otca. Sťažovateľke uviedla, že jej za to súd môže uložiť pokutu a že ďalšie kroky jej oznámi súd, ktorý o tomto úradným záznamom informovala.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 21. januára 2026 okresný súd sťažovateľke podľa § 102 ods. 1 písm. a) CSP uložil poriadkovú pokutu 100 eur. Odôvodnil to tým, že sťažovateľka si nespĺnila povinnosť uloženú uznesením o nariadení znaleckého dokazovania, keď na výzvu znalkyne nezabezpečila účasť syna na vyšetrení. Tým podľa okresného súdu predlžuje dokazovanie, keďže nie je dôvod prispôbovať termín vyšetrenia zdravotnému stavu a pracovným povinnostiam jej otca. Podľa okresného súdu znalkyňa sťažovateľku včas upovedomila o termíne vyšetrenia tak, aby si mohla zabezpečiť dopravu a osobu, ktorá by syna sprevádzala na vyšetrenie tak, aby nedošlo k stretnutiu sťažovateľky s otcom jej syna. Doplnil, že touto osobou nemusel byť len otec sťažovateľky. Okresný súd sťažovateľke pripomenul, že je povinná zabezpečiť účasť syna na znaleckom úkone tak, aby mohol byť dokončený posudok a mohlo byť rozhodnuté vo veci samej.

III.

5. Sťažovateľka zdôrazňuje dôvody, pre ktoré podala návrh (osobnostná štruktúra otca, ktorý nezvláda komunikáciu so synom), a to, že je na neho podaná obžaloba pre trestný čin týrania blízkej osoby, ktorým bola poškodená. Opisuje komunikáciu so znalkyňou a zdôrazňuje, že na vyšetrenie 17. decembra 2025 sa nemohla dostaviť z objektívnych dôvodov. K termínu vyšetrenia 9. januára 2025 uvádza, že znalkyni už skôr uviedla, že by jej vyhovovalo, keby bolo vyšetrenie v stredu, kedy jej otec vie zabezpečiť odvoz do vzdialených Košíc a sprevádzanie jej syna.

6. Sťažovateľka považuje rozhodnutie okresného súdu za nezákonné, v rozpore so skutočným stavom vecí a nedostatočne odôvodnené. Zdôrazňuje, že súd sa nezaoberal jej písomným podaním zo 7. januára 2026, v ktorom uviedla dôvody, pre ktoré nemohla zabezpečiť účasť syna na interakcii a ktorým reagovala na poučenie zo strany súdu, ktoré nasledovalo oznámeniu znalkyne o nedostavení sa na interakciu 17. decembra 2025. Je toho názoru, že rozhodnutie o uložení pokuty nemá zákonný základ a nie je proporcionálne k výške výživného otca (120 eur mesačne). Sťažovateľka vyjadruje názor, že v konaní je vnímaná ako osoba, ktorá marí dokazovanie, čo v kontexte konania nie je banálne, keďže to zneužíva otec jej syna. Zdôrazňuje, že dôvody

nedostavenia sa riadne oznámila, a zvyrazňuje, že medzi ustanovením znalkyne v marci 2025 a prvým nesprávnym predvolaním znalkyne uplynula neprimeraná doba.

7. Sťažovateľka považuje prístup znalkyne a súdu za zarážajúci. Zdôrazňuje, že si je vedomá svojej povinnosti, no treba prihliadnuť na vzdialenosť jej bydliska od sídla znalkyne, na to, že je nevyhnutý sprievod maloletého ďalšou blízkou osobou, a spravodlivo od nej nemožno očakávať, aby do Košíc cestovala inak ako autom. Zo záverov uznesenia podľa sťažovateľky vyplýva, že účastníci sú povinní dostaviť sa k znalkyni bez ohľadu na akékoľvek objektívne prekážky. Sťažovateľka opätovne zdôrazňuje, že na termín 17. decembra sa riadne ospravedlnila a na termín 9. januára si nevedela zabezpečiť dopravu treťou blízkou osobou. Okrem toho v tento deň bola kalamitná situácia. Podľa sťažovateľky nejde o diktovanie si podmienok z jej strany. Podľa sťažovateľky súd a znalkyňa nezohľadnili, že vzhľadom na trestný čin otca je zraniteľnou osobou. Preto je uloženie pokuty prejavom jej sekundárnej viktimizácie.

IV.

8. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty môže neprípustne zasiahnuť do základných práv, a preto podlieha prieskumu z hľadiska rešpektovania zásad spravodlivého procesu (I. ÚS 41/2015, IV. ÚS 562/2018). Na rozhodovanie súdov o uložení pokút sú primerane kladené požiadavky vyvoditeľné zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to predovšetkým to, že takéto rozhodnutia musia mať zákonný podklad a nemôžu byť prejavom arbitrárneho prístupu.

9. Rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty sťažovateľke má jasný v zákone a v uznesení okresného súdu vyjadrený základ. V rodinnoprávnom konaní môže súd uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť neospravedlní vážnymi okolnosťami. Sťažovateľke bola uznesením súdu uložená povinnosť spočívajúca v zabezpečení účasti jej maloletého syna na interakcii s jeho otcom. Možno súhlasiť s tým, že splnenie si tejto povinnosti sa v prípade sťažovateľky spája s nezvyklým a pomerne nepohodlným cestovaním, ktoré vyžaduje zabezpečenie tretej sprevádzajúcej osoby. V okolnostiach veci sťažovateľky je však rozhodujúce to, že sťažovateľka bola o tomto termíne úkonu oboznámená včas s odstupom viac ako 20 dní a muselo jej byť zrejmé, že znalkyňa nevyhovie jej osobitnej požiadavke na to, aby sa úkon uskutočnil v niektorú stredu.

10. Sťažovateľka tak mala dostatok času, aby si svoje osobné veci zariadila tak, aby sa mohla dostaviť na znalecký úkon. K argumentácii sťažovateľky treba uviesť, že z hľadiska splnenia si jej procesnej povinnosti nie sú podstatné dôvody podania jej návrhu na súd, keďže práve tie sa majú znaleckým dokazovaním preveriť. Rovnako nie je rozhodujúce, že sťažovateľka mala byť obeťou trestného činu zo strany otca jej syna, keďže obava zo sekundárnej viktimizácie je eliminovaná tým, že s touto osobou sa na znaleckom úkone nestretne. Rovnako je nepodstatné, že z prvého vyšetrenia sa riadne ospravedlnila. Je tomu tak z dôvodu, že sťažovateľke bola pokuta uložená za to, že sa nemienila dostaviť na stanovený termín 9. januára 2016 a že sa vyjadruje tak, že k znalkyni sa môže dostaviť len v ňou preferovanú stredu. Uloženie pokuty tak nie je nezákonné

alebo rozporné so skutočným stavom. Sťažovateľka tým, že sa nedostavila na stanovený termín, porušila svoju procesnú povinnosť a okolnosti, ktorými to ospravedlňuje, nie sú vážne. Ide o bežné a prekonateľné okolnosti. To aj jasne vyplýva z odôvodnenia namietaného uznesenia okresného súdu, keď je zrejmé, že účelom uloženia poriadkovej pokuty je snaha súdu vynútiť si splnenie procesnej povinnosti, od ktorej závisí výsledok aj sťažovateľkou iniciovaného súdneho konania.

11. Pritom nie je podstatné, že súd podľa sťažovateľky pri uložení pokuty neprihliadol na jej podanie zo 7. januára 2026. V ňom uvedené skutočnosti vyjadrovali bežné obmedzenia v súvislosti s náročnosťou cesty sťažovateľky a maloletého v sprievode dospelaj blízkej osoby tak, ako ich sťažovateľka prezentuje v ústavnej sťažnosti. K porušeniu ústavných práv sťažovateľky nemožno dospieť ani z porovnania výšky uloženej pokuty s výškou výživného otca. Ide o dve vzájomne priamo nesúvisiace hodnoty. Relevanciu nemožno priznať ani argumentu sťažovateľky o tom, že vzhľadom na uloženie pokuty bude vnímaná ako tá, ktorá marí dokazovanie. Takéto subjektívne vnímanie nie je spôsobilé ovplyvniť výsledok konania, keďže rozhodujúcim nemôže byť prístup sťažovateľky k dokazovaniu, ale práve výsledok pre vec nevyhnutného znaleckého dokazovania.

12. Na okraj treba uviesť, že pri ukladaní poriadkových pokút treba postupovať zdržanlivo. Osobitne ak CSP na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku nepripúšťa odvolanie proti rozhodnutiu o uložení poriadkovej pokuty a neobsahuje ani ustanovenie o možnosti jej dodatočného odpustenia (III. ÚS 469/2021). Okresný súd mohol pri uložení pokuty postupovať zdržanlivejšie. Opak však neznamená, že postupoval v rozpore so zákonom a že uloženie pokuty 100 eur je zásahom do ústavných práv sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Sťažovateľka sa takémuto postupu zo strany súdu mohla vyhnúť konštruktívnym splnením si svojej procesnej povinnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu